

IKASLEAREN GIDA:

**PROGRAMAZIO PSIKOSOZIALA:
GIZARTE ZERBITZUAK ETA
KOMUNITATEA**

**Ikasturtea:
2016-2017**

TITULAZIOA: GRADUA PSIKOLOGIAN

ZENTRO: PSIKOLOGIA FAKULTATEA

IKASTURTEA: 2016-2017

IKASLEAREN GIDA

1. IRAKASGAIAREN OINARRIZKO EZAUGARRIAK

IZENA: PROGRAMAZIO PSIKOSOZIALA: GIZARTE ZERBITZUAK ETA KOMUNITATEA

KODEA: 25079

IKASTURTEA: 2016-2017.

IRAKASGAI MOTA = Hautazkoa

ECTS Kredituak: 6

kurtsoa: 3. edo 4.

LAUHILEKOA: 1

Bete beharrekoak:

Gomendioak: Eskuhartze psikosozialeko minorreko gainontzeko ikasgaiak aldi berean ikastea

2. IRAKASLE-TALDEAREN DATUAK

IZENA: AINARA ARNOSO MARTÍNEZ

ZENTRO/SAILA: Gizarte psikologia eta portaera zientzien metodologia saila

ALORRA: Gizarte psikologia

BULEGOA: 2D10

e-posta: ainara.arnoso@ehu.es

TLF: 943015647

URL WEB:

IZENA: IGNACIA ARRUABARRENA MADARIAGA

ZENTRO/SAILA: Gizarte psikologia eta portaera zientzien metodologia saila

ALORRA: Gizarte psikologia

BULEGOA: 2D9.2

e-posta:
ignacia.arruabarrena@ehu.es

TLF: 943018533

URL WEB:

IZENA: JOAQUÍN DE PAÚL OCHOTORENA

ZENTRO/SAILA: Gizarte psikologia eta portaera zientzien metodologia saila

ALORRA: Gizarte psikologia

BULEGOA: 2D9.2

e-posta: joaquin.depaul@ehu.es

TLF: 943018308

URL WEB:

3. IRAKASGAIAREN BERARIAZKO ETA ZEHARKAKO GAITASUNAK

Gaitasuna	Irakasgaiaren berariazko gaitasunak
1	Esku hartze psikosozialaren eredu teorikoak eta aplikazio-eremuak ezagutzea.
2	Gizarte Zerbitzuen egitura, helburuak eta antolaketa ezagutzea.
3	Komunitate-dinamizazioaren estrategien funtsezko elementuak ezagutzea.
4	Gizarte-arazoei buruzko irakurketa ekosistemikoa egiteko gai izatea, eta gizartearen errealitatearen analisi kritikoa sustatzea.
5	Beharrak ebaluatzeko teknikak ezagutzea.
6	Helburuak definitzeko eta esku hartze psikosoziala planifikatzeko gai izatea.
7	Proposamen eta txosten teknikoak egiteko eta horiek jendaurrean aurkezteko gai izatea.
8	Kontu-hartzailearen lanbideak berekin dakartzan dilema etikoetan erabakiak hartzeko gai izatea.
9	Programazio psikosozialari buruzko dokumentazio-iturriak erabiltzeko gai izatea, eta informazio eskuratzeko behar diren strategiak menderatzen direla erakustea.

4. PROGRAMA

4.1. PROGRAMA TEORIKO ZABALA

1. Gaia Esku-hartze sozialaren psikologia

- Esku-hartze sozialaren objektua
- Ongizate soziala eta bizi kalitatea
- Premia eta arazo sozialak
- Esku-hartze sozialaren definizioa eta helburuak.

2. Gaia. Marko eta eredu teorikoak

- Eredu Ekologiko-Sistematikoa
- Komunitatea psikologiaren ekarpenak
- Laguntza sozialean oinarritutako ereduak
- Kompetentzien garapenean oinarritutako ereduak

3. Gaia. Esku-hartze estrategiak

- Esku-hartze eremuak: Esku-hartze testuinguru eta eremuak/kolektiboak
- Estrategia prebentiboak eta errehabilitazioa
- Psikologoaren papera: Funtzioak eta berezitasunak

4. Gaia. Premien diagnostiko eta ebaluazioa

- Esku-hartze psikosozialaren prozesuaren ikuspuntu orokorra
- Premien ebaluazioa: Estrategiak, teknikak eta instrumentuak

5. Gaia. Programen diseinu eta ezartzea

- Programen diseinua
- Programen ebaluazioa

6. Gaia. Zerbitzu sozialen organizazioa eta funtzionamendua

- Babes sozialen sistemaren ikuspegi orokorra. Babes sozialen ereduak
- Espainiako zerbitzu sozialen garapena
- Euskal Autonomi Erkidegoko zerbitzu sozialen organizazio eta funtzionamendua
- Hainbat zerbitzu sozialetako esku-hartzeen azterketa orokorra (adigabetuen babesa, pertsona helduak, emakumea, etorkinak,...)

Programa teorikoko edukiak klase magistraletan garatuko dira, irakurgai gehigarriekin osatuz.

4.2. PRAKTIKA EGITASMOA

1 Praktika: Esku-hartze psikosozialaren programaren diseinua.

Talde txikietan buru beharreko praktika. Ikasturtean zehar, ikasleak gehienez lau pertsonaz osaturiko lan taldeetan, esku-hartze psikosozialaren programaren diseinuan lan egingo dute. Gaia, irakasle taldeak proposaturiko zerrendatik hautatuko dute. Programaren diseinuaren oinarritzko atalak aurretiaz landuak izango dira ordu teorikoetan. Bestalde, ikasleak Moodle-n bidez lana burutzeko eman beharreko pausoak zehazten dituen *Ariketen aurkibidea* izango dute eskura.

Lana hurrengo ataletan banatuko da:

1. Lan taldeen eraketa eta gaiaren aukeraketa.
2. Datu base zein dokumentazio iturri espezializatuen bilaketa bibliografiko orokorra. Egindako bilaketaren inguruko ahozko aurkezpena klasean.
3. Esku-hartze psikosozialaren programak izango dituen atal desberdinen lanketa:
  - a. I eta II ariketa: Programaren egokitasunaren azalpena eta landu beharreko beharrian/arazoearekin harremandutako eredu esplikatiboen berrikuspena.
  - b. III ariketa: Beste testuinguru batzuetan burututako antzeko programen diseinuen azterketa.
  - c. IV eta V ariketa: Helburuak zehaztu eta programa ze biztanleria jasotzen duen definitu.
  - d. VI ariketa: Esku-hartzeak izango duen prozeduraren deskribapena.
  - e. VII ariketa: adierazleen deskribapena eta programa ebaluatzeko diseinua.

Ariketa bakoitzak izango duen prozedurak ondorengo eskema jarraituko du:

1. Ariketaren lanketa.
  - a. Gelakide eta irakaslearen aurrean aurkezpena.
  - b. Idatzizko aurkezpena: Lana Moodle plataforman izango den foroan eskegiko da. Irakasleak zuzenketa eta iradokizunak burutuko ditu aipatutako foro honen bitartez.

- c. Ahozko aurkezpena: lana klasean ere aurkeztua izango da, non ikasleek irakasle zein gelakideen feedback-a jasoko duten. Jasotako feedback-en oinarrituz, akats desberdinen zuzenketa bideratu ahal izango dute ikasleek. Aldi berean, berrikuspen berriak eskatu ahal izango dituzte foro zein tutoretzen bitartez. Bestalde, tailer orduez ere baliatu daitezke ariketa hauek aurrera eraman ahal izateko.
4. Ikasturtearen bukaeran, lan talde bakoitzak idatzizko lan bat aurkeztu beharko du, non bere osotasunean biltzen duen egindako lan guztia. Aldi berean, ahozko aurkezpen bat burutuko dute zentroko irakasleek osatutako epaimahai baten aurrean.

Lehenengo praktika 4,6,7,8 eta 9 gaitasunak lantzeko diseinatua dago.

Ikaskeak hurrengo bi praktiken artean aukeratu du:

2.Praktika: Lehenengo praktikarako aukeratutako gaiko esku-hartzean zuzentzen diren zerbitzu eta komunitate baliabideetatik informazio bilketa (*zerbitzu sozialak barne*).

Talde praktika. Talde bakoitzeko partaideei proposatuko zaie lehenengo praktikan aukeratutako gaia lantzeko gure inguruan dauden eta beharrezkoak diren zerbitzu eta baliabideak identifikatzea. Era berean, informazioa eskuratzea zerbitzu hoiak dituzten helburuen eta funtzionamenduaren inguruan. Kurtso bukaeran, ikasleek taldeka, txosten labur bat aurkeztuko dute praktikaren inguruan.

Bigarren praktika, bigarren konpetentzia lantzeko diseinatua dago.

3. Praktika: Esku-hartze psikosozial baten programa bisitatu eta aztertu *in situ*.

Talde praktika. Talde bakoitzari proposatuko zaio, lehenengo praktikan diseinatutako programaren helburu antzekoak eta eremu berdinean ari den esku-hartze programa psikosozial bateko arduradunengana jo eta elkarrizketa bat egitea informazioa batzeko asmoz. Kurtso bukaeran, ikasleek taldeka, txosten labur bat aurkeztuko dute praktikaren inguruan.

Hirugarren praktika hau 2. Konpetentzia garatzeko diseinatua dago.

5. IRAKASGAIAREN PLANGINTZAKO KRONOGRAMA

Semana	D.L.	Fechas	EM/CM (32 h.)	IP/PA (10 h.)	TA (6 h.)	OP/PO (2 h.)	Min/Sem (10 h.)	Horas no p. (60 h.)	Parcial	Entregable	Total
1	4	05/09-09/09	EM/CM1=3	[---]	[---]	[---]	[---]	0			3
2	5	12/09-16/09	EM/CM1=3	[---]	[---]	OP/PO1=2 OP/PO2=2	[---]	4			7
3	5	19/09-23/09	EM/CM1=3	IP/PA1=2	[---]	[---]	[---]	4			5
4	5	26/09-30/09	EM/CM1=3	[---]	TA1=2	[---]	[---]	4			5
5	4	03/10-07/10	EM/CM1=3	[---]	[---]	[---]	Min/Sem1=2	4		X	5
6	4	10/10-14/10	EM/CM1=3	[---]	TA1=2	[---]	[---]	4			5
7	5	17/10-21/10	EM/CM1=2	IP/PA1=2	[---]	[---]	[---]	4			4
8	5	24/10-28/10	EM/CM1=1	[---]	[---]	[---]	Min/Sem1=2	4		X	3
9	4	31/10-04/11	EM/CM1=3	IP/PA1=2	[---]	[---]	[---]	4			5
10	5	07/11-11/11	EM/CM1=3	[---]	TA1=2	[---]	[---]	4			5
11	5	14/11-18/11	EM/CM1=3	[---]	[---]	[---]	Min/Sem1=2	4		X	5
12	5	21/11-25/11	EM/CM1=2	IP/PA1=2	[---]	[---]	[---]	5			4
13	5	28/11-02/12	[---]	IP/PA1=2	[---]	[---]	[---]	5			2
14	0	05/12-09/12	---	---	---	---	---	0			0
15	5	12/12-16/12	[---]	[---]	[---]	[---]	Min/Sem1=2	5			2
16	4	19/12-23/12	[---]	[---]	[---]	[---]	Min/Sem1=2	5		X	2
			EM/CM1=3 2	IP/PA1=1 0	TA1=6	OP/PO1=2 OP/PO2=2	Min/Sem1=1 0				
Totales	70		32	10	6	4	10	60	0	4	62

6. EBALUAZIO-SISTEMA (TEORIA ETA PRAKTIKA)

A modalitatea:

A. Eduki teorikoen ebaluazioa (notaren % 50):

1. Galdera ireki laburrak, test erakoak eta garatzekoak. Kurtsoa bukatzean egingo da ofizialki ezarritako datan. Gehienez 5 punturekin baloratuko da.

B. Ariketa praktikoen ebaluazioa (notaren % 50):

1. Lehenengo praktika egin ahala ebaluatuko da modu jarraian. Azken puntuazioa (taldekide denentzat berdina) ebaluazio jarraia eta lanaren aurkezpenaren arabera ezarriko da. Gehienez, 4,5 punturekin baloratuko da.
2. Bigarren eta Hirugarren praktika. Ikasle bakoitzak bi praktika hauen artean aukeratuko du bat. Gehienez, 0,5 punturekin baloratuko da.

Ariketa hauek soilik ezarritako epean aurkeztuak badira ebaluatuko dira.

Irakasgaiaren azken nota, aurreko noten baturan oinarrituko da, beti ere, atal teorikoaren azterketan gutxienez 2.5eko puntuazioa lortuz gero eta lehenengo praktikan 2 puntutakoa. Lehenengo deialdian ikasleak atal bakarra gainditzen badu, lortutako notak hurrengo deialdirako gordeko zaizkio eta suspenditutako atalera soilik aurkeztu behar izango du. Lortutako notak ordea, ez dira hurrengo kurtsoetarako gordeko.

B modalitatea:

Eduki praktikoa eta teorikoen ebaluaketa (notaren %100): Eduki teorikoen garatzeko galderak, galdera ireki laburrak, test modukoak eta ariketa praktikokoak barne hartzen dituen azterketa.

IRAKASGAI HONETAN, ASKI IZANGO DA ETSAMINARA EZ AGERTZEA, DEIALDIARI UKO EGITEKO.

7. DOCUMENTAZIOA/BIBLIOGRAFIA

Oinarrizkoa:

- Alemán, M. C. eta Fernández-García, T. (2007). *Introducción a los servicios sociales*. Madrid: UNED.
- Blanco, A. eta Rodríguez-Marín, J. (Coords.) (2007). *Intervención psicosocial*. Madrid: Prentice Hall.
- Casas, F. (1996). *Bienestar social. Una introducción psicosociológica*. Barcelona: PPU.
- Colegio Oficial de Psicólogos (1998). *Perfiles profesionales del psicólogo. Psicología de la Intervención Social*. Colegio Oficial de Psicólogos de España.
<http://www.cop.es/perfiles/contenido/is.htm>
- Fernández, I., Morales, J.F. eta Molero, F. (2011). *Psicología de la intervención comunitaria*. Bilbo: Desclée De Brouwer.
- Hernández, B. eta Valera, S. (2008). *Psicología social aplicada e intervención psicosocial* (2ª ed.). La Laguna: Resma.
- Cabanas, M. eta Chacón, F. (1997). *Intervención psicosocial y servicios sociales. Un enfoque*

participativo. Madril: Síntesis.
Hombrados, M. I., García M. A. eta López, T. (2006). *Intervención social y comunitaria*. Málaga: Aljibe.
Maya, I., García-Ramírez, M. eta Santolaya, F.J. (2007). *Estrategias de la intervención psicosocial. Casos prácticos*. Madril: Pirámide.
Montero, M. (2003). *Teoría y práctica de la psicología comunitaria*. Madril: Paidós.
Musitu, G., Herrero, J., Cantera, L.M. eta Montenegro, M. (2004). *Introducción a la psicología comunitaria*. Bartzelona: UOC.
Sánchez, A. (2007). *Manual de psicología comunitaria. Un enfoque integrado*. Madril: Pirámide.
Serrano, I, eta Rosario, W. (1992). *Contribuciones Puertorriqueñas a la Psicología Social Comunitaria*. Puerto Rico: Edupr.

Osagarria:

Chinman, M., Imm, P. eta Wandersman, A. (2004). *Getting to Outcomes 2004. Promoting accountability through methods and tools for planning, implementation, and evaluation*. Santa Monica: CA: RAND Corporation.
http://www.rand.org/pubs/technical_reports/TR101.html
Doyal, L. eta Gough, I. (1994). *Teoría de las necesidades humanas*. Bartzelona: Icaria.
KU Work Group on Health Promotion and Community Development (2012). *Community Tool Box*. Lawrence, KS: University of Kansas. <http://ctb.ku.edu/en/default.aspx>
Reboloso, E., Fernández-Ramírez, B. eta Cantón, P. (2008). *Evaluación de programas de intervención social*. Madril: Síntesis.
Rubio, M.J. eta Varas, J. (2004). *El análisis de la realidad en la intervención social. Métodos y técnicas de investigación* (3. argit.). Madril: CCS.
San Juan, C. (1996). *Intervención Psicosocial: Elementos de programación y evaluación socialmente eficaces*. Bartzelona: Anthropos.
San Juan, C. (2001). *Catástrofes y ayuda de emergencia: Estrategias de evaluación, prevención y tratamiento*. Bartzelona: Icaria.

Baliabideak internet-en:

Grupo de Acción Comunitaria (GAC). <http://www.psicosocial.net/>
Australian Centre on Quality of Life. <http://www.deakin.edu.au/research/acqol/index.php>
Center for Public Policy Research. <http://cppr.ucdavis.edu/>
Center for Social Services Research (CSSR). <http://cssr.berkeley.edu/>
Community Psychology Research Team. <http://uregina.ca/hamptoma/>
Comunitarios CL. <http://www.comunitarios.cl/www/>
KU Work Group for Community and Health Development. <http://www.communityhealth.ku.edu/>
Oxford Social Research Group. <http://oxsrag.org.uk/index.htm>
Partnerships in Prevention Science Institute. <http://www.ppsi.iastate.edu/>
Prevention action. <http://www.preventionaction.org/>
Social Development Research Group (SDRG). <http://www.sdrq.org/>
Social Intervention Group (SIG). <http://www.columbia.edu/cu/ssw/sig/>
Social Interventions Research Group (SIRG). <http://www.newcastle.edu.au/centre/sirg/>
Social Research Centre. <http://www.srcentre.com.au/>
Social Services Research Group (SSRG). <http://www.ssrq.org.uk/index.asp>
Society for Community Research and Action. <http://www.scra27.org>

8. TUTORE-ORDUTEGIAK

Tutoretza ordutegia ezagutu ahal izango da hurrengo bideen bitartez

- eGela ikasgela birtualean
- Bulegoko atean ikusgarri
- GAUR